

MATIJA ZORN

Slika 3: Na ekskurziji smo obiskali tudi otoček Torcello, ki je bil eden prvih poseljenih v Beneški laguni.

Kaj reči ob koncu projekta? V okviru projekta smo imeli možnost mreženja in terenskega dela s številnimi evropskimi strokovnjaki na področju hidro-geomorfnih procesov in glede tega lahko govorimo o neprecenljivih izkušnjah (glej poročila v Geografskih vestnikih 86-2 (2014), 87-1 (2015), 88-1 (2016), 88-2 (2016), 89-2 (2017)). Po drugi stran pa ostaja priokus, da so si izraz *connectivity* »izmislili« (oziroma sposodili, saj obstaja tudi na drugih področjih začeniši z medicino) zgolj zato, da so si povečali možnosti objav na področju hidro-geomorfnih sistemov v višje vrednotenih revijah, čeprav so temelje tega koncepta, seveda brez tega izraza, postavili že v sedemdesetih letih preteklega stoletja. Sedaj so mu dali zgolj novo »ovojnico« oziroma kot pravi del naslova zadnjega navedenega članka zgoraj: »old wine in new bottle«.

Matija Zorn

Podaritev akvarela Triglavski ledenik Pavla Kunaverja

Ljubljana, 9. 4. 2018

V dvorani Zemljepisnega muzeja Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU je 9. 4. 2018 potekala svečanost, na kateri je Jurij Kunaver muzeju podaril sliko z naslovom Triglavski ledenik, ki jo je leta 1950 naslikal njegov oče Pavel Kunaver (1889–1988). S podpisom darilne pogodbe je slika postala del zbirke Zemljepisnega muzeja kot pomemben del geografske kulturne dediščine in prispevek k preučevanju Triglavskega ledenika, ki je najstarejši stalni znanstveni projekt slovenske znanosti.

Po uvodnih besedah predstojnika inštituta Draga Perka je o pomenu slike najprej spregovoril Matje Gabrovec, vodja projekta o slovenskih ledenikih, sledil je podpis dokumentov (slika 1), nato pa je sliko svojega očeta predstavil še Jurij Kunaver (slika 2). Slika Triglavski ledenik je akvarel velikosti 22 krat 27 cm, Pavel Kunaver pa jo je naslikal leta 1950 po obisku ledenika avgusta istega leta.

Slika igra pomembno vlogo tudi v knjigi Triglavski ledenik (objavljena je na strani 103) v okviru knjižne zbirke Geografija Slovenije. Monografija je izšla leta 2014, Pavel Kunaver pa se v njej ne pojavlja

MARKO ZAPLATIL

Slika 1: Darovalec slike Jurij Kunaver in predstojnik inštituta Drago Perko ob podpisu pogodbe.

MARKO ZAPLATIL

Slika 2: Jurij Kunaver je predstavil akvarel Triglavski ledenik svojega očeta Pavla Kunaverja in knjigo o svojem očetu Pavel Kunaver – Sivi volk.

samo kot avtor te nazorne pokrajinske slike, ampak tudi kot opazovalec dogajanj na ledeniku in citirani pisec. V seznamu virov in literature je navedenih kar 14 njegovih del.

V Mojih stezah, ki so izšle leta 1979, piše o svojem prvem vzponu na Triglav leta 1905, ko je bil še deček: »... Takrat je bil Triglavski ledenik mnogo bolj obsežen kakor danes. Bil je še debel in na grbinah, tam za Glavo, so v njem zijale še globoke, čudovito modre razpoke ...«, v knjižici Po gorah in dolinah, ki je izšla leta 1923, pa se obiska ledenika pred prvo svetovno vojno spominja takole: »... Za prodrom smo kmalu stopili na ledenik oziroma njegove snežene odrastke, obširna snežišča, ki zakrivajo z blestečo odejo razrito, valovito pobočje pod Kredarico (2515 m). Le tu in tam gledajo skale iz snega. A kakšne so! Led jih je uglasil, voda jim je tako izjedla globoke brazde, ki jih mestoma ločijo le nožev ostri grebeni, zmrazil pa jih razdeva v ostrorobo prodovje, tako da je hribolazec srečen, če stopi z njih zopet na beli sneg ...«.

Leta 1949 je v prispevku Izpremembe okoli Triglava v Planinskem vestniku 49-3 zapisal: »... Da, najbolj se je izpremenil Triglav na svoji severnovzhodni strani, na svojem ledeniku. Z obžalovanjem smo posebno v poslednjih suhih letih, pa tudi že pred zadnjo vojno, opazovali, kako ginejo snežišča, ki so se nekoč malone nepretrgoma v čisti belini razprostirala od Staničeve koče do Kredarice in do pod Triglava. Starejši planinci smo v mladih letih s spoštovanjem zrlili posebno z grebena doli na ledenik, kjer so se na glavni grbini odpirale dokaj velike razpoke ... Baje so najstarejši pred par leti umrli naši sodobniki iz Mojstrane in Dovjega doživeli, da je ledenik Triglava segal do male črne stene poleg Slovenskega stebra in so zaradi pritiska od zgoraj dotekajočega snega in ledu padali kosi ledu, torej pravi ledeni plazovi, od časa do časa v črno kotanjo. Da pa je čez to steno, ki je nad sto metrov visoka, padal slap, se sam spominjam, ker je jezik ledenika segal še prav v bližino stene. Če površno primerjamo višino rjavega roba okoli ledenika, tedaj spoznamo, da je upadla debelina ledenika za deset do petnajst metrov in bo treba torej desetletja, da si bo ledenik morda v bodočnosti kdaj zopet opomogel ...«.

Že samo ti trije kratki izseki iz besedil kažejo, kako živo je Pavel Kunaver znal opisati naravne pojave. In prav to je poudarjal Jurij Kunaver, ko je v zadnjem delu svečanosti predstavljal še čisto svežo knjigo o svojem očetu, ki jo je naslovil Pavel Kunaver – Sivi volk: pričevanja o vzgojitelju, geografu, alpinistu drenovcu, jamarju, skavtu-taborniku, astronomu, umetniku, naravovarstveniku in pisatelju. Prisotni so tako izvedeli veliko novega o tem vsestranskem naravoslovcu. Še posebej zanimive so bile nazorne upodobitve različnih naravnih pojavov, ki jih je Pavel Kunaver narisal na terenu.

Zemljepisni muzej Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU bo od zdaj v okviru raziskovanja in ohranjanja slovenske geografske dediščine skrbel tudi za podarjeno sliko, s tem pa bo tudi njenemu avtorju, Pavlu Kunaverju, dal ustrezno mesto med slovenskimi geografi.

Na koncu pa še enkrat najlepša zahvala Juriju Kunaverju za podarjeno sliko.

Drago Perko

Partnerski sestanek projekta BRIGHT FUTURE

Kajaani, Finska, 8.–9. 5. 2018

V mestecu Kajaani z dobrimi 30.000 prebivalci v osrčju Finske nedaleč stran od severnega tečajnika se je odvil tretji partnerski sestanek raziskovalnega projekta *Bright future for black towns: reinventing European industrial towns and challenging dominant post-industrial discourses* (BRIGHT FUTURE). Projektni sestanek so organizirali raziskovalci Univerze Vzhodne Finske, ki je eden od šestih partnerjev v projektu pod okriljem programa ERA-NET Urban Europe (vodilni partner je ZRC SAZU, Geografski inštitut Antona Melika). Predstavitvi vmesnega poročila svetovalnega odbora, ki bdi nad potekom projekta, so sledila poročila o industrijski semiotiki nacionalnih pilotnih območij – malih in srednje velikih industrijskih mest (Corby, Združeno kraljestvo; Fieni, Romunija; Heerlen, Nizozemska; Velenje, Slovenija; Kajaani, Finska), v katerih so partnerji prek analize simbolov industrijskega razvoja analizirali dominantne narative. Po okusnem kosilu smo nadaljevali z delovnim paketom, v katerem se bomo v prihodnjem letu ukvarjali z družbeno trajnostjo in prepoznavanjem družbenih inovacij, ter skušali razrešiti odprta metodološka vprašanja. Sestanek smo sklenili z razpravo o strategiji objavljanja